

Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 122/2013, ΦΕΚ 177/Α/12-8-2013

Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2011/70/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 19ης Ιουλίου 2011 περί θεσπίσεως κοινοτικού πλαισίου για την υπεύθυνη και ασφαλή διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων (ΕΕ L 199/02.08.2011)

όπως ισχύει, τροποποιημένο με το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 91/2017, ΦΕΚ 130/Α/01-09-2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

- τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 4 του άρθρου 1 του ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (Α' 34), όπως έχουν τροποποιηθεί με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 6 του ν. 1440/1984 (Α' 70), και του άρθρου 4 του ίδιου νόμου, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 6 του ν. 1440/1984 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 48 του ν. 3427/2005 (Α' 312).
- τη διάταξη του άρθρου 91 του ν. 3862/2010 (Α' 113), με την οποία ως χρονικό όριο χρήσεως της εξουσιοδότησης πλαισίου του άρθρου 4 του ν. 1338/1983, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ορίζεται η 31η Δεκεμβρίου 2015.
- τις διατάξεις του άρθρου 28 του ν. 1733/1987 «Μεταφορά τεχνολογίας, εφευρέσεις, τεχνολογική καινοτομία και σύσταση Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας» (Α' 171), και ιδίως την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού.
- τις διατάξεις του άρθρου 90 «Έλεγχος των δαπανών που προκαλούν οι κανονιστικές διοικητικές πράξεις» του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα», όπως αυτός κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» (Α' 98).
- τις διατάξεις του π.δ. 85/2012 «Ίδρυση και μετονομασία Υπουργείων, μεταφορά και κατάργηση υπηρεσιών» (Α' 141), όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 98/2012 (Α' 160), όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 118/2013 (Α' 152).
- τις διατάξεις του π.δ. 86/2012 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 111) και του π.δ. 119/2013 (Α' 153) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
- τη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (συνεδρίαση υπ' αριθμ. 214 στις 2/11/2012).
- το γεγονός ότι από την εφαρμογή του παρόντος π.δ. δεν προκύπτει δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.
- την 203/2013 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1
ΣΤΟΧΟΙ, ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1
(άρθρο 1 της Οδηγίας)
Αντικείμενο και σκοπός

1. Με το παρόν Διάταγμα προσαρμόζεται η ελληνική νομοθεσία στην Οδηγία 2011/70/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 19ης Ιουλίου 2011 «περί θεσπίσεως κοινοτικού πλαισίου για την υπεύθυνη και ασφαλή διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων» (ΕΕ L 199/02.08.2011).
2. Ο σκοπός του Διατάγματος είναι:
 - α. Η συμπλήρωση και διεύρυνση του υπάρχοντος εθνικού νομικού, ρυθμιστικού και οργανωτικού πλαισίου (εφεξής «το εθνικό πλαίσιο») για τη διασφάλιση της υπεύθυνης και ασφαλούς διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, προκειμένου να αποφευχθεί αδικαιολόγητη και περιττή επιβάρυνση των επερχόμενων γενεών.
 - β. Η συμπλήρωση και διεύρυνση του υπάρχοντος εθνικού πλαισίου για την επίτευξη ασφαλείας υψηλού επιπέδου, όσον αφορά τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, για την προστασία των εργαζομένων και του πληθυσμού, έναντι κινδύνων που προκύπτουν από τις ιοντίζουσες ακτινοβολίες.
 - γ. Η εξασφάλιση της απαραίτητης ενημέρωσης και συμμετοχής του κοινού, όσον αφορά τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των ζητημάτων που συναρτώνται με την προστασία της δημόσιας ασφάλειας και της πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας.
 - δ. Η συμπλήρωση των βασικών κανόνων που αναφέρονται στο άρθρο 30 της συνθήκης Ευρατόμ, σχετικά με την ασφάλεια των αναλωθέντων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων, με την επιφύλαξη των διατάξεων της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αριθμ. 1014 (ΦΟΡ) 94/2512001 «Εγκριση Κανονισμών Ακτινοπροστασίας» (Β' 216/06.03.2001), όπως αυτή εκάστοτε αναθεωρείται, τροποποιείται και ισχύει.

Άρθρο 2
(άρθρο 2 της Οδηγίας)
Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν Διάταγμα εφαρμόζεται σε όλα τα στάδια:
 - α) της διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων, όταν τα αναλωθέντα καύσιμα προκύπτουν από μη στρατιωτικές δραστηριότητες,
 - β) της διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων από την παραγωγή έως τη διάθεσή τους, όταν τα ραδιενεργά απόβλητα προκύπτουν από μη στρατιωτικές δραστηριότητες.
2. Το Διάταγμα δεν εφαρμόζεται:
 - α) στα απόβλητα της εξορυκτικής βιομηχανίας που μπορεί να είναι ραδιενεργά και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της κοινής Υπουργικής Απόφασης υπ' αριθμ. 39624/2209/Ε103/25092009, «Μέτρα, όροι και περιορισμοί για τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2006/21/ΕΚ της 15 Μαρτίου 2006 «σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2004/35/ΕΚ του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2006»» (Β' 2076/25.09.2009),
 - β) στις εγκεκριμένες εκλύσεις.

3. Το άρθρο 4 παράγραφος 4 δεν εφαρμόζεται:
- α) για την επιστροφή των εκτός χρήσης κλειστών πηγών σε προμηθευτή ή κατασκευαστή,
 - β) για την αποστολή αναλωθέντων καυσίμων ερευνητικών αντιδραστήρων σε χώρα προμηθεύτρια ή παραγωγό καυσίμων ερευνητικών αντιδραστήρων, λαμβανομένων υπόψη των εφαρμοστέων διεθνών συμφωνιών, και
 - γ) για τα ραδιενεργά απόβλητα τα οποία δημιουργούνται ή προκύπτουν εντός της ελληνικής επικράτειας από φορέα, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που ανήκει στη δικαιοδοσία άλλης χώρας ή για κάθε μορφής ραδιενεργών προϊόντων ή αποβλήτων που ενδεχομένως προκύψουν από επεξεργασία υλικών ή αποβλήτων που ανήκουν σε άλλη χώρα, τα οποία μπορούν να αποθηκευτούν σε εγκεκριμένο από την ΕΕΑΕ χώρο, για μέγιστη συνολική χρονική διάρκεια αποθήκευσης έξι (6) μηνών, μετά την πάροδο της οποίας επανεξάγονται στη χώρα προέλευσης. Ο φορέας, φυσικό ή νομικό πρόσωπο διατηρεί την κύρια και πλήρη ευθύνη για τα ραδιενεργά αυτά προϊόντα ή απόβλητα, τα οποία παραμένουν στη δικαιοδοσία της χώρας αυτού.
4. Το παρόν Διάταγμα δεν επηρεάζει το δικαίωμα άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), ή επιχείρησης του εν λόγω κράτους μέλους, να επιστρέψει ελληνικής προέλευσης ραδιενεργά απόβλητα, μετά την επεξεργασία τους, στο Ελληνικό Κράτος στις περιπτώσεις, στις οποίες:
- α) ραδιενεργά απόβλητα αποστέλλονται από το Ελληνικό Κράτος στο κράτος μέλος ή σε επιχείρηση κράτους μέλους, προς επεξεργασία,
 - β) άλλα υλικά αποστέλλονται από το Ελληνικό Κράτος στο κράτος μέλος ή την επιχείρηση κράτους μέλους, με σκοπό την ανάκτηση των ραδιενεργών αποβλήτων.

Άρθρο 3 (άρθρο 3 της Οδηγίας) Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος διατάγματος νοούνται ως:

1.«άδεια»: οποιοδήποτε νομικό έγγραφο χορηγούμενο υπό τη δικαιοδοσία του Ελληνικού Κράτους για την εκτέλεση οποιασδήποτε δραστηριότητας ή πρακτικής σχετίζεται με τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, καθώς και οποιοδήποτε νομικό έγγραφο χορηγούμενο για την ανάθεση της ευθύνης χωροθέτησης, σχεδιασμού, κατασκευής, θέσης σε λειτουργία, λειτουργίας, αποξήλωσης ή παύσης λειτουργίας μιας εγκατάστασης διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων ή μιας εγκατάστασης διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων,

2.«ΑΚΡΑ»: αναλωθέντα καύσιμα και ραδιενεργά απόβλητα,

3.«αναλωθέντα καύσιμα (ΑΚ)»: τα πυρηνικά καύσιμα, που έχουν ακτινοβοληθεί και οριστικά αφαιρεθεί από τον πυρήνα του αντιδραστήρα. Τα αναλωθέντα καύσιμα μπορεί είτε να θεωρηθούν ως χρησιμοποιήσιμοι πόροι που μπορούν να υποβληθούν σε επανεπεξεργασία είτε να προορίζονται για διάθεση, εάν θεωρούνται ραδιενεργά απόβλητα,

4.«αντιπροσωπευτικό άτομο»: το άτομο που λαμβάνει δόση και το οποίο είναι αντιπροσωπευτικό των πλέον υψηλά εκτιθέμενων ατόμων στον πληθυσμό, εξαιρουμένων των ατόμων με ακραίες ή σπάνιες συνήθειες,

5.«αποδέσμευση»: η απαλλαγή ραδιενεργών ουσιών, υλικών ή ραδιενεργών καταλοίπων ή αποβλήτων από περαιτέρω έλεγχο, εφόσον είτε η συνολική ραδιενέργειά τους είτε η συγκέντρωσή της δεν υπερβαίνουν τις τιμές των αντιστοίχων επιπέδων αποδέσμευσης,

6.«αποθήκευση»: η διατήρηση αναλωθέντων καυσίμων ή ραδιενεργών αποβλήτων σε εγκατάσταση με πρόθεση επανάκτησης,

7.«αποξήλωση»: η διαδικασία με την οποία η εγκατάσταση τίθεται μόνιμως εκτός λειτουργίας. Περιλαμβάνει όλες τις ενέργειες, όπως η αποσυναρμολόγηση και η απορρύπανση, με στόχο την απελευθέρωση της εγκατάστασης και της τοποθεσίας από το ρυθμιστικό έλεγχο,

8.«απόρριψη»: η τοποθέτηση αποβλήτων σε χώρο εναπόθεσης ή σε συγκεκριμένο τόπο χωρίς πρόθεση ανάκτησής τους, καθώς και η εγκεκριμένη άμεση απελευθέρωση των υγρών και αερίων ραδιενεργών αποβλήτων σε φυσικούς αποδέκτες, με σκοπό την τελική διασπορά τους,

9.«αρμόδια ρυθμιστική αρχή» του τομέα της ασφάλειας της διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων ή ραδιενεργών αποβλήτων: η Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ),

10.«γνωστοποίηση (Notification)»: η υποβολή πληροφοριακών στοιχείων στην ΕΕΑΕ για τη γνωστοποίηση της πρόθεσης διενέργειας μιας πρακτικής εμπίπτουσας στο πεδίο εφαρμογής των Κανονισμών Ακτινοπροστασίας,

11.«διάθεση»: η τοποθέτηση αναλωθέντων καυσίμων ή ραδιενεργών αποβλήτων σε εγκατάσταση χωρίς πρόθεση επανάκτησης,

12.«διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων (ΑΚ)»: όλες οι δραστηριότητες που σχετίζονται με το χειρισμό, την αποθήκευση, την επανεπεξεργασία ή τη διάθεση αναλωθέντων καυσίμων, εξαιρουμένης της μεταφοράς εκτός εγκατάστασης,

13.«διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων (ΡΑ)»: όλες οι δραστηριότητες που σχετίζονται με το χειρισμό, την προεπεξεργασία, την επεξεργασία, την προετοιμασία, την αποθήκευση ή τη διάθεση ραδιενεργών αποβλήτων, εξαιρουμένης της μεταφοράς εκτός εγκατάστασης,

14.«εγκατάσταση διάθεσης»: η εγκατάσταση ή η μονάδα, της οποίας πρωταρχικός σκοπός είναι η διάθεση ραδιενεργών αποβλήτων,

15.«εγκατάσταση διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων (ΑΚ)»: οποιαδήποτε εγκατάσταση ή μονάδα, της οποίας πρωταρχικός σκοπός είναι η διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων,

16.«εγκατάσταση διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων (ΡΑ)»: οποιαδήποτε εγκατάσταση ή μονάδα, της οποίας πρωταρχικός σκοπός είναι η διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων,

17.«εγκατάσταση προσωρινής αποθήκευσης αναλωθέντων καυσίμων (ΑΚ)»: η αναγνωρισμένη εγκατάσταση για την προσωρινή αποθήκευση ΑΚ. Ο χρόνος αποθήκευσης καθορίζεται στους όρους αδειοδότησης,

18.«εγκατάσταση προσωρινής αποθήκευσης ραδιενεργών αποβλήτων (ΡΑ)»: η αναγνωρισμένη εγκατάσταση για την προσωρινή αποθήκευση ΡΑ. Ο χρόνος αποθήκευσης καθορίζεται στους όρους αδειοδότησης,

19.«έγκριση (authorization)»: η καταχώριση (registration) ή η αδειοδότηση (licensing) μιας πρακτικής ή δραστηριότητας,

20.«εθνική απογραφή αποβλήτων»: ο επικαιροποιημένος κατάλογος με τα υπάρχοντα και τα δυνητικά ραδιενεργά απόβλητα της χώρας. Ο κατάλογος περιέχει, τουλάχιστον, στοιχεία για το είδος, μορφή, κατάσταση, ισότοπο, ραδιενέργεια, ποσότητα, περιέκτη, στοιχεία κατόχου, ρεύμα αποβλήτου,

21.«Εθνική Εγκατάσταση Προσωρινής Αποθήκευσης και Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων (ΕΕΠΑΔΡΑ)»: η εγκεκριμένη εγκατάσταση προσωρινής αποθήκευσης και διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων, η οποία καθορίζεται με απόφαση του αρμοδίου για την ΕΕΑΕ υπουργού, σύμφωνα με το άρθρο 15 του παρόντος,

22.«Εθνική Επιτροπή Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων (ΕΕΔΡΑ)»: το συλλογικό όργανο με συμβουλευτικό, εισηγητικό και επικουρικό ρόλο στον αρμόδιο για την ΕΕΑΕ υπουργό, σχετικά με την υλοποίηση των πρακτικών πτυχών της εθνικής

πολιτικής και του «εθνικού πλαισίου», την ανεύρεση των σχετικών εφαρμοστέων λύσεων και τον συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται κατά περίπτωση σε θέματα διαχείρισης ΑΚΡΑ, σύμφωνα με το άρθρο 15 του παρόντος,

23.«έκθετη πηγή (orphan source)»: η κλειστή ραδιενεργός πηγή, το επίπεδο ραδιενέργειας της οποίας, κατά τη στιγμή της ανακάλυψής της, είναι ανώτερο από το επίπεδο εξαίρεσης που αναφέρεται στους Κανονισμούς Ακτινοπροστασίας (ΚΑ), και η οποία δεν βρίσκεται υπό κανονιστικό έλεγχο, είτε επειδή δεν τέθηκε ποτέ υπό κανονιστικό έλεγχο είτε επειδή έχει εγκαταλειφθεί, απολεσθεί, τοποθετηθεί σε εσφαλμένο μέρος, κλαπεί ή μεταβιβασθεί σε νέο κάτοχο, χωρίς τη δέουσα κοινοποίηση στην αρμόδια αρχή, ή χωρίς τη προβλεπόμενη στους ΚΑ κοινοποίηση στην ΕΕΑΕ ή χωρίς να ενημερωθεί ο παραλήπτης,

24.«έκλυση»: η ελεγχόμενη και σε συμφωνία με τα εγκεκριμένα όρια, απόρριψη ραδιενεργών αποβλήτων (υγρών και αέριων) στο περιβάλλον,

25.«εκτός χρήσης ραδιενεργός πηγή»: η ραδιενεργός πηγή η οποία δεν χρησιμοποιείται πλέον, ούτε προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για το σκοπό για τον οποίο χορηγήθηκε άδεια, αλλά συνεχίζει να είναι αναγκαία η ασφαλής διαχείρισή της,

26.«επανεπεξεργασία»: η διεργασία ή λειτουργία, σκοπός της οποίας είναι η εξαγωγή σχάσιμου και η παραγωγή υλικού από αναλωθέντα καύσιμα για περαιτέρω χρήση,

27.«επεξεργασία (treatment)»: οι ενέργειες που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ασφάλειας ή / και της οικονομίας μεταβάλλοντας τα χαρακτηριστικά των αποβλήτων. Οι τρεις βασικοί στόχοι της επεξεργασίας είναι (α) μείωση του όγκου, (β) απομάκρυνση ραδιονουκλιδίων από τα απόβλητα και (γ) αλλαγή της σύνθεσης. Η επεξεργασία αποσκοπεί στην κατάλληλη μορφοποίηση των αποβλήτων για περαιτέρω διαχείριση,

28.«επίπεδα αποδέσμευσης»: οι τιμές που καθορίζονται από την ΕΕΑΕ ή καθορίζονται στην εθνική νομοθεσία και εκφράζονται ως ενεργότητα ή συγκεντρώσεις ενεργότητας, έως τις οποίες (τιμές) τα υλικά που προκύπτουν από οποιαδήποτε πρακτική που υπόκειται σε γνωστοποίηση ή έγκριση δύνανται να απαλλάσσονται από τις απαιτήσεις του συστήματος ρυθμιστικού ελέγχου και των Κανονισμών Ακτινοπροστασίας. Οι τιμές ορίζονται στο παράρτημα VII, πίνακας Α, της Οδηγίας 2013/59/ Ευρατόμ του Συμβουλίου της 5 ης Δεκεμβρίου 2013 (περί καθορισμού των βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες), μέχρι την ενσωμάτωσή τους στην Ελληνική νομοθεσία,

29.«επίπεδο εξαίρεσης»: η τιμή που καθορίζεται από την ΕΕΑΕ ή καθορίζεται στη νομοθεσία και εκφράζεται ως συγκέντρωση ενεργότητας ή συνολική ενεργότητα και στην οποία τιμή ή κάτω από αυτήν, η πηγή ακτινοβολίας δεν υπόκειται σε γνωστοποίηση ή έγκριση. Οι τιμές ορίζονται στο παράρτημα VII, πίνακας Α, της Οδηγίας 2013/59/ Ευρατόμ του Συμβουλίου της 5ης Δεκεμβρίου 2013 (περί καθορισμού των βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες), μέχρι την ενσωμάτωσή τους στην Ελληνική νομοθεσία,

30.«Κανονισμοί Ακτινοπροστασίας»: τα εθνικά πρότυπα ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες όπως ισχύουν σήμερα, με βάση τις Οδηγίες 96/29 Ευρατόμ και 97/43 Ευρατόμ [κοινή υπουργική απόφαση 1014 ΦΟΡ 94/06.03.2001 (Β' 216)] και όπως αυτά θα αναθεωρηθούν, σύμφωνα με το άρθρο 42 παρ. 2 και 3 του ν. 4310/2014, με την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/59/ Ευρατόμ του Συμβουλίου της 5ης Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες, και όπως αυτά εκάστοτε ισχύουν,

31.«κάτοχος άδειας»: το νομικό ή φυσικό πρόσωπο που έχει τη γενική ευθύνη για οποιαδήποτε δραστηριότητα, πρακτική ή εγκατάσταση σχετίζεται με τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων ή ραδιενεργών αποβλήτων, όπως καθορίζεται σε μια άδεια,

32.«κλιμακούμενη προσέγγιση»: η μεθοδολογία που αντικατοπτρίζει κατά αναλογικό τρόπο τον ενεχόμενο σχετικό κίνδυνο από μια δραστηριότητα, πρακτική ή εγκατάσταση, και ο οποίος εκτιμάται με βάση το είδος και την πολυπλοκότητα της δραστηριότητας, πρακτικής ή εγκατάστασης, το είδος, την ποσότητα και τη χρήση ραδιενεργών υλικών καθώς και τις απαιτήσεις για τεχνογνωσία, ανθρώπινο δυναμικό και πόρους,

33.«λειτουργίες ασφάλειας»: οι ειδικοί σκοποί που πρέπει να επιτυγχάνονται προκειμένου να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις ασφάλειας,

34.«παραγωγός ΑΚΡΑ»: κάθε πρόσωπο, του οποίου οι δραστηριότητες παράγουν ραδιενεργά απόβλητα ή αναλωθέντα καύσιμα (αρχικός παραγωγός αποβλήτων) ή κάθε πρόσωπο που πραγματοποιεί εργασίες προεπεξεργασίας, ανάμειξης ή άλλες εργασίες, οι οποίες οδηγούν σε μεταβολή της φύσης ή της σύνθεσης των ραδιενεργών αποβλήτων αυτών,

35.«παύση λειτουργίας»: η περάτωση όλων των λειτουργιών σε ορισμένο χρονικό διάστημα μετά την τοποθέτηση των αναλωθέντων καυσίμων ή των ραδιενεργών αποβλήτων σε εγκατάσταση διάθεσης, συμπεριλαμβανομένων των τελικών τεχνικών ή άλλων εργασιών που απαιτούνται, ώστε να εξασφαλισθεί ότι η εγκατάσταση θα είναι μακροπρόθεσμα ασφαλής,

36.«περιοριστικό επίπεδο δόσης»: το επίπεδο δόσης που στοχεύει στον περιορισμό των αναμενομένων και δυνητικών ατομικών δόσεων που προέρχονται από συγκεκριμένη πρακτική ή δραστηριότητα, ή από συγκεκριμένη πηγή στο πλαίσιο μιας πρακτικής. Χρησιμοποιείται κατά τη διαδικασία βελτιστοποίησης και κατά το στάδιο του σχεδιασμού της ακτινοπροστασίας και καθορίζεται από την κείμενη νομοθεσία ή εγκρίνεται κατά περίπτωση από την ΕΕΑΕ,

37.«προετοιμασία»: οι ενέργειες που παράγουν περιέκτες (packages) ραδιενεργών αποβλήτων, οι οποίοι είναι κατάλληλοι για χειρισμό, μεταφορά, αποθήκευση ή / και διάθεση. Η προετοιμασία μπορεί να περιλαμβάνει τη μετατροπή των αποβλήτων σε στερεά μορφή, τοποθέτηση των αποβλήτων σε δοχεία και, εάν είναι αναγκαίο, την ύπαρξη και χρήση υπερσυσκευασίας (overpack),

38.«προεπεξεργασία»: οποιαδήποτε εργασία ή το σύνολο των εργασιών πριν από την επεξεργασία των αποβλήτων, όπως συλλογή, διαχωρισμός, χημική προσαρμογή και απορρύπανση,

39.«πυρηνική προστασία (nuclear security)»: η πρόληψη, η ανίχνευση και η απόκριση σε κλοπή, μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση, δολιοφθορά, παράνομη μεταφορά ή άλλη κακόβουλη πράξη με εμπλοκή πυρηνικού υλικού ή άλλων ραδιενεργών υλικών ή των συσχετιζόμενων με αυτά εγκαταστάσεων,

40.«ραδιενεργά απόβλητα (ΡΑ)»: ραδιενεργά υλικά σε αέρια, υγρή ή στερεά μορφή, των οποίων η περαιτέρω χρήση δεν προβλέπεται ή δεν εξετάζεται από το Ελληνικό Κράτος ή από νομικό ή φυσικό πρόσωπο, του οποίου την απόφαση αποδέχεται το Ελληνικό κράτος, και τα οποία ελέγχονται ως ραδιενεργά απόβλητα από την ΕΕΑΕ, βάσει του νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου του Ελληνικού Κράτους,

41.«ρεύματα ραδιενεργών αποβλήτων (ΡΑ)»: ο διάυλος εισροής αποβλήτων προς διαχείριση, τα οποία παρουσιάζουν παρόμοια αφετηρία γέννησης, παρόμοια χαρακτηριστικά και κοινή διαδρομή προς διαχείριση (π.χ. επεξεργασία, αποθήκευση, μεταφορά, διάθεση)

42.«φυσική προστασία (physical protection)»: στο παρόν κείμενο, η πρόληψη και η απόκριση έναντι φυσικών κινδύνων ή καταστροφών (π.χ. πυρκαγιάς, πλημμύρας, κ.λπ).

Άρθρο 4
(άρθρο 4 της Οδηγίας)
Γενικές αρχές

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από εισήγηση της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.), καθορίζεται η εθνική πολιτική για τη διαχείριση των αναλωθέντων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων. Η εθνική πολιτική εξασφαλίζει ότι:
 - α) η διάθεση ραδιενεργών αποβλήτων επιτρέπεται μόνο για ραδιενεργά απόβλητα, που παράγονται εντός της Ελληνικής επικράτειας, και πραγματοποιείται σε εγκεκριμένη εγκατάσταση διάθεσης εντός της χώρας,
 - β) μέχρι την ίδρυση της εγκατάστασης διάθεσης, η αποθήκευση των ραδιενεργών αποβλήτων, που παράγονται εντός της Ελληνικής επικράτειας, πραγματοποιείται σε εγκεκριμένη εγκατάσταση προσωρινής αποθήκευσης,
 - γ) τα αναλωθέντα καύσιμα ερευνητικών αντιδραστήρων επιστρέφονται οριστικά σε χώρα προμηθεύτρια ή παραγωγό καυσίμων ερευνητικών αντιδραστήρων, με βάση εφαρμοστέες διεθνείς συμφωνίες, που συνάπτονται υποχρεωτικά κατά την εισαγωγή του πυρηνικού καυσίμου.Η Ε.Ε.Α.Ε. μεριμνά για την τήρηση και την εφαρμογή της εθνικής πολιτικής. Με την επιφύλαξη του άρθρου 2, παράγραφος 3, την τελική ευθύνη για τη διαχείριση των αναλωθέντων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων, που παράγονται εντός της Ελληνικής επικράτειας, έχει ο εκάστοτε αρμόδιος για την Ε.Ε.Α.Ε. Υπουργός.
2. Σε περίπτωση που ελληνικής προέλευσης ραδιενεργά απόβλητα αποστέλλονται από το Ελληνικό Κράτος για επεξεργασία σε κράτος μέλος της ΕΕ ή σε τρίτη χώρα, η τελική ευθύνη για την ασφαλή και υπεύθυνη διάθεση αυτών των υλικών, συμπεριλαμβανομένων τυχόν αποβλήτων που παράγονται ως υποπροϊόντα, παραμένει στον εκάστοτε αρμόδιο για την Ε.Ε.Α.Ε. Υπουργό. Την εποπτεία της ασφαλούς και υπεύθυνης διάθεσης αυτών έχει η Ε.Ε.Α.Ε..
3. Οι βασικές αρχές της εθνικής πολιτικής, οι οποίες είναι δεσμευτικές, είναι οι ακόλουθες:
 - α) η παραγωγή ραδιενεργών αποβλήτων τηρείται στο ελάχιστο επίπεδο που είναι λογικά εφικτό, ως προς την ενεργότητα και τον όγκο, μέσω κατάλληλων μέτρων σχεδιασμού καθώς και πρακτικών λειτουργίας και αποξήλωσης, συμπεριλαμβανομένων της ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης υλικών,
 - β) λαμβάνονται υπόψη οι αλληλεξαρτήσεις μεταξύ όλων των σταδίων της παραγωγής και διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων,
 - γ) η διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων γίνεται με ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της μακροπρόθεσμης, με χαρακτηριστικά παθητικής ασφαλείας, διαχείρισής τους,
 - δ) η εφαρμογή των μέτρων ακολουθεί κλιμακούμενη προσέγγιση, ανάλογα με τον χαρακτήρα και το μέγεθος του κινδύνου που ενέχει η κατά περίπτωση διαχείριση των αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων,
 - ε) το κόστος διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων βαρύνει όσους δημιούργησαν τα συγκεκριμένα υλικά,
 - στ) σε όλα τα στάδια της διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων εφαρμόζεται διαδικασία λήψης αποφάσεως βάσει αποδείξεων και τεκμηρίωσης.
4. Η διάθεση των ραδιενεργών αποβλήτων που παράγονται στο Ελληνικό Κράτος πραγματοποιείται εντός της επικράτειάς του, εκτός εάν αυτά προορίζονται να

αποσταλούν στο εξωτερικό και κατά τη στιγμή της αποστολής έχει τεθεί σε ισχύ συμφωνία, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που έχει καθορίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (όπως ορίζεται στο άρθρο 16 παράγραφος 2 της οδηγίας 2006/117/Ευρατόμ) μεταξύ του Ελληνικού Κράτους και άλλου κράτους μέλους της ΕΕ ή τρίτης χώρας για τη χρήση εγκατάστασης διάθεσης σε ένα εξ αυτών.

Πριν από την αποστολή ραδιενεργών αποβλήτων από την Ελλάδα σε τρίτη χώρα, η Ε.Ε.Α.Ε. ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σχετικά με το περιεχόμενο οιασδήποτε σχετικής συμφωνίας και λαμβάνει εύλογα μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται ότι:

α) η χώρα προορισμού έχει συνάψει συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, η οποία καλύπτει τα αναλωθέντα καύσιμα και τα ραδιενεργά απόβλητα ή είναι συμβαλλόμενο μέρος της Κοινής Σύμβασης για την Ασφάλεια Διαχείρισης του Αναλωθέντος Καυσίμου και την Ασφάλεια Διαχείρισης των Ραδιενεργών Αποβλήτων («Κοινή Σύμβαση»),

β) η χώρα προορισμού διαθέτει προγράμματα διαχείρισης και διάθεσης ραδιενεργών αποβλήτων με σκοπούς που αντανακλούν υψηλά επίπεδα ασφάλειας, ανάλογα εκείνων της οδηγίας 2011/70/Ευρατόμ, και

γ) η εγκατάσταση διάθεσης στη χώρα προορισμού διαθέτει άδεια για τα ραδιενεργά απόβλητα που πρόκειται να αποσταλούν, έχει τεθεί σε λειτουργία πριν από την αποστολή, και ο τρόπος διαχείρισής της συμφωνεί με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο πρόγραμμα για τη διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων της συγκεκριμένης χώρας προορισμού.

5. Κατά τη διαχείριση των ΑΚΡΑ, η προστασία των εργαζομένων, του πληθυσμού και του περιβάλλοντος διασφαλίζεται με την εφαρμογή των αρχών ακτινοπροστασίας και των σχετικών διατάξεων των Κανονισμών Ακτινοπροστασίας, επιπροσθέτως δε, ισχύουν και τα ακόλουθα:

α) Κάθε πρακτική, έργο ή δραστηριότητα που αφορά στη διαχείριση ΑΚΡΑ, πριν εγκριθεί για πρώτη φορά πρέπει να κριθεί αιτιολογημένη από την ΕΕΑΕ, βάσει των κοινωνικών και οικονομικών ή άλλων πλεονεκτημάτων που παρέχει σε σχέση με ενδεχόμενη βλάβη στην υγεία. Οι εφαρμοζόμενες ή οι υπάρχουσες πρακτικές διαχείρισης ΑΚΡΑ μπορούν να αναθεωρούνται από την ΕΕΑΕ όταν ανακλύψουν νέες και σημαντικές ενδείξεις σχετικά με την αποτελεσματικότητά τους. Απαγορεύονται οι μη αιτιολογημένες πρακτικές διαχείρισης ΑΚΡΑ.

β) Στο πλαίσιο της βελτιστοποίησης της ακτινοπροστασίας ισχύουν τα ακόλουθα:

αα) Περιοριστικά επίπεδα δόσεων για το κοινό καθορίζονται ως ακολούθως:

ααα) 100 μSv ανά έτος για την ενεργό δόση στην οποία εκτίθεται το αντιπροσωπευτικό άτομο του κοινού και η οποία οφείλεται στο σύνολο των εφαρμοζομένων πρακτικών διαχείρισης των ΑΚΡΑ,

ααβ) 50 μSv ανά έτος για την ενεργό δόση στην οποία εκτίθεται το αντιπροσωπευτικό άτομο του κοινού και η οποία οφείλεται σε μια συγκεκριμένη πρακτική διαχείρισης ΑΚΡΑ,

ααγ) 10 μSv ανά έτος για την ενεργό δόση στην οποία εκτίθεται το αντιπροσωπευτικό άτομο του κοινού και η οποία οφείλεται στις εκλύσεις υγρών ή αερίων, από μια συγκεκριμένη πρακτική διαχείρισης ΑΚΡΑ.

ββ) Περιοριστικά επίπεδα δόσεων για επαγγελματίες εκτιθέμενους:

Κατά την διαχείριση των ΑΚΡΑ, τα περιοριστικά επίπεδα δόσεων για επαγγελματίες εκτιθέμενους, καθορίζονται από τον κάτοχο της άδειας στο στάδιο προγραμματισμού της ακτινοπροστασίας και εγκρίνονται κατά περίπτωση από την ΕΕΑΕ.

Εφόσον κριθεί απαραίτητο, η ΕΕΑΕ εκδίδει σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και τιμές περιοριστικών επιπέδων δόσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Άρθρο 5 (άρθρο 5 της Οδηγίας) Εθνικό πλαίσιο

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του αρμόδιου για την Ε.Ε.Α.Ε. Υπουργού και των συναρμόδιων Υπουργών, κατόπιν γνωμοδοτήσεως της Ε.Ε.Α.Ε. θεσπίζεται, τροποποιείται ή συμπληρώνεται το εθνικό νομοθετικό, ρυθμιστικό και οργανωτικό πλαίσιο («εθνικό πλαίσιο») για τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων. Το εθνικό πλαίσιο κατανέμει τις ευθύνες μεταξύ των φορέων που εμπλέκονται, κατά περίπτωση, σε θέματα διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων και εξασφαλίζει τον συντονισμό των φορέων αυτών. Η τήρηση και εφαρμογή του εθνικού πλαισίου, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων της Κοινής Σύμβασης για την Ασφάλεια της Διαχείρισης Αναλωθέντων Καυσίμων και την Ασφάλεια της Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων ανατίθεται στην Ε.Ε.Α.Ε. Το εθνικό πλαίσιο προβλέπει τα ακόλουθα:
 - α) Εθνικό πρόγραμμα για την εφαρμογή της πολιτικής για τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων.
 - β) Έκδοση νέων ή συμπληρωματικών κανονισμών και κατευθυντήριων γραμμών, οδηγιών και επεξηγηματικών εγκυκλίων.
 - γ) Σύστημα για την αδειοδότηση δραστηριοτήτων ή/ και εγκαταστάσεων διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, το οποίο περιλαμβάνει και την απαγόρευση δραστηριοτήτων διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων ή την απαγόρευση της λειτουργίας εγκατάστασης διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων που δεν διαθέτουν σχετική άδεια, καθώς και την απαγόρευση αμφοτέρων [δραστηριότητας και εγκατάστασης], και, εφόσον ενδείκνυται, πρόβλεψη όρων για την περαιτέρω διαχείριση της δραστηριότητας, της εγκατάστασης ή και των δύο. Η εφαρμογή και τήρηση του συστήματος αδειοδότησης ανατίθεται στην Ε.Ε.Α.Ε..
 - δ) Σύστημα διαχείρισης, κατάλληλων ελέγχων, ρυθμιστικών επιθεωρήσεων, τεκμηρίωσης και υποβολής εκθέσεων για δραστηριότητες ή/και εγκαταστάσεις διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλων μέτρων για τις περιόδους μετά την παύση λειτουργίας των εγκαταστάσεων διάθεσης. Η εφαρμογή και τήρηση του συστήματος αυτού ανατίθεται στην Ε.Ε.Α.Ε..
 - ε) Μέτρα επιβολής, συμπεριλαμβανομένης της αναστολής λειτουργίας και της τροποποίησης, λήξης ή ανάκλησης μιας άδειας, συνοδευόμενα από απαιτήσεις, εφόσον ενδείκνυται, για εναλλακτικές λύσεις που οδηγούν σε ασφαλέστερες συνθήκες. Τα μέτρα αυτά επιβάλλονται κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Α.Ε..
 - στ) Κατανομή ευθυνών στους φορείς που συμμετέχουν στα διάφορα στάδια της διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων. Την πρωταρχική ευθύνη για τα αναλωθέντα καύσιμα και τα ραδιενεργά απόβλητα φέρουν οι παραγωγοί τους ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι κάτοχοι άδειας, στους οποίους ανατέθηκε αυτή η ευθύνη από τους αρμόδιους φορείς.
 - ζ) Εθνικές απαιτήσεις για την ενημέρωση και τη συμμετοχή του κοινού.
 - η) Σχέδιο χρηματοδότησης της διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 9.
2. Η Ε.Ε.Α.Ε. εισηγείται δράσεις στον εκάστοτε αρμόδιο για την Ε.Ε.Α.Ε. Υπουργό, σχετικά με τη βελτίωση του εθνικού πλαισίου, κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη την

επιχειρησιακή πείρα, τα διδάγματα που συνάγονται από τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχείο στ, και την ανάπτυξη συναφούς τεχνολογίας και έρευνας.

Άρθρο 6
(άρθρο 6 της Οδηγίας)
Αρμόδια ρυθμιστική αρχή

1. Η Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.) εποπτεύει την τήρηση των διατάξεων του παρόντος Διατάγματος και μεριμνά ώστε η τήρηση των εν λόγω διατάξεων να πραγματοποιείται, σύμφωνα με τα πρότυπα ασφάλειας του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τους Εθνικούς Κανονισμούς Ακτινοπροστασίας, καθώς και τους λοιπούς Εθνικούς Κανονισμούς που άπτονται του τομέα της ασφαλούς διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, προκειμένου να διασφαλίζεται η υγεία των εργαζομένων και του πληθυσμού, η προστασία του περιβάλλοντος καθώς και η αποφυγή περιττής επιβάρυνσης των επερχόμενων γενεών.
2. Η Ε.Ε.Α.Ε.:
 - α) είναι λειτουργικώς διαχωρισμένη από οποιονδήποτε άλλο φορέα ή οργανισμό που σχετίζεται με την προαγωγή ή τη χρήση πυρηνικής ενέργειας ή ραδιενεργών υλικών, συμπεριλαμβανομένων της παραγωγής ηλεκτρισμού και των εφαρμογών ραδιοϊσοτόπων ή με τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, προκειμένου να διασφαλίζεται πραγματική ανεξαρτησία από αθέμιτη επιρροή στα ρυθμιστικά καθήκοντά της.
 - β) Εκδίδει ατομικές και κανονιστικές πράξεις, εγκυκλίους ή οδηγίες σχετικές με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, κατά το παρόν Διάταγμα, και διαθέτει τους απαραίτητους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σε συνδυασμό με το εθνικό πλαίσιο που περιγράφεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχεία β έως και ε.
 - γ) Διαθέτει την απαραίτητη εργαστηριακή υποδομή, όπως μετρητικές διατάξεις όργανα, ραδιενεργές πηγές για την εκπλήρωση των ρυθμιστικών, εποπτικών και ελεγκτικών της αρμοδιοτήτων.
 - δ) Εισηγείται, εφαρμόζει και τηρεί το σύστημα αδειοδότησης πρακτικών, δραστηριοτήτων και εγκαταστάσεων διαχείρισης ΑΚΡΑ και χορηγεί ή εισηγείται στον αρμόδιο υπουργό τη χορήγηση της, κατά περίπτωση, προβλεπόμενης από το παρόν π.δ. και την κείμενη νομοθεσία, σχετικής άδειας (άρθρο 5 παρ. 1 περ. γ και άρθρο 16 του παρόντος).
 - ε) Καταρτίζει, εφαρμόζει, τηρεί και διαχειρίζεται το σύστημα ρυθμιστικών ελέγχων, επιθεωρήσεων και τεκμηρίωσης (άρθρο 5 παρ. 1 περ. δ του παρόντος). Για το σκοπό αυτό έχει πρόσβαση στους χώρους και στα αρχεία που αφορούν στις πρακτικές, εγκαταστάσεις και δραστηριότητες ΑΚΡΑ.
 - στ) Οποτεδήποτε συντρέχουν λόγοι που αφορούν σε καταστρατήγηση του κανονιστικού πλαισίου και σε παραβίαση όρων της άδειας, αφαιρεί ή εισηγείται την αφαίρεση, κατά περίπτωση, της άδειας αυτής και προβαίνει στις ή εισηγείται τις προβλεπόμενες κυρώσεις.
 - ζ) Στο πλαίσιο του συστήματος τεκμηρίωσης, συντάσσει ανά πενταετία έκθεση, την οποία υποβάλλει στον αρμόδιο για την ΕΕΑΕ υπουργό και στην οποία αποτυπώνεται η τρέχουσα κατάσταση σχετικά με τη διαχείριση των ΑΚΡΑ, τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν από την παραγωγή και τη διαχείριση των ΑΚΡΑ, καθώς και τα προτεινόμενα μέτρα βελτίωσης της κατάστασης.

η) Εισηγείται νέους ή συμπληρωματικούς κανονισμούς σχετικά με την ασφαλή διαχείριση των ΑΚΡΑ και εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες, με βάση τα σχετικά με την ασφάλεια των ΑΚΡΑ διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα.

θ) Συνεργάζεται, στο πλαίσιο του ρυθμιστικού της έργου, με την οριζόμενη στην παράγραφο 3 του άρθρου 15 του παρόντος Εθνική Επιτροπή Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων για το σχεδιασμό του εθνικού προγράμματος του άρθρου 11 για τη διαχείριση των ΑΚΡΑ.

ι) Συντάσσει και εισηγείται το αρχικό (πρώτο) σχέδιο του εθνικού προγράμματος του άρθρου 11 παρ. 4 και μεριμνά για την ορθή εφαρμογή του.

ια) Τηρεί την εθνική βάση δεδομένων ΑΚΡΑ, ραδιενεργών πηγών, ραδιενεργών υλικών και πυρηνικών καυσίμων, και πραγματοποιεί ετησίως την προβλεπόμενη στο άρθρο 11 παρ. 7 του παρόντος εθνική απογραφή των υπό διαχείριση ΑΚΡΑ, καθώς και την εκτίμηση αυτών που ενδέχεται να προκύψουν στο μέλλον.

ιβ) Εγκρίνει προτεινόμενα ρεύματα διαχείρισης ΑΚΡΑ, καθώς και τεχνικές λύσεις και διαδικασίες διαχείρισης ΑΚΡΑ.

ιγ) Παρέχει εκπαίδευση και κατάρτιση σε θέματα ακτινοπροστασίας στο προσωπικό των εμπλεκόμενων με την διαχείριση των ΑΚΡΑ φορέων.

ιδ) Μεριμνά για την κοινοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή του περιεχόμενου του εθνικού προγράμματος του άρθρου 11.

Άρθρο 7 **(άρθρο 7 της Οδηγίας)** **Κάτοχοι άδειας**

1. Η πρωταρχική ευθύνη για την ασφάλεια των εγκαταστάσεων και/ή δραστηριοτήτων διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων βαρύνει τον κάτοχο της άδειας. Η ευθύνη αυτή δεν μπορεί να μεταβιβαστεί.
2. Οι κάτοχοι άδειας, υπό τον έλεγχο της Ε.Ε.Α.Ε., αξιολογούν κατά τακτά χρονικά διαστήματα, επιβεβαιώνουν και βελτιώνουν συνεχώς στο βαθμό του εφικτού, την ασφάλεια της εγκατάστασης ή της δραστηριότητας διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων με συστηματικό και επαληθεύσιμο τρόπο. Αυτό επιτυγχάνεται με την κατάλληλη αξιολόγηση της ασφάλειας και άλλα επιχειρήματα και αποδεικτικά στοιχεία.
3. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης πρέπει να αποδεικνύεται από τον αιτούντα τη χορήγηση άδειας ή από τον κάτοχο άδειας η ασφάλεια της εγκατάστασης ή/και της δραστηριότητας. Η απόδειξη αυτή πρέπει να καλύπτει την ανάπτυξη και λειτουργία της δραστηριότητας και την ανάπτυξη, λειτουργία και αποξήλωση της εγκατάστασης ή την παύση λειτουργίας της εγκατάστασης διάθεσης, καθώς και της περιπλοκότητας και του μεγέθους της σχετικής εγκατάστασης ή/και δραστηριότητας. Η διαδικασία αδειοδότησης συμβάλλει και εγγυάται την ασφάλεια της εγκατάστασης ή της δραστηριότητας, σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας, σε περιπτώσεις συμβάντων που μπορούν να προβλεφθούν και σε περίπτωση δυνητικών ατυχημάτων, που έχουν ληφθεί υπόψη στο σχεδιασμό.

Οι κάτοχοι άδειας πρέπει να εφαρμόζουν μέτρα ασφάλειας με σκοπό την πρόληψη ατυχημάτων και τον περιορισμό των συνεπειών τους. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνεται η επαλήθευση των φυσικών φραγμάτων και οι διοικητικές διαδικασίες που επιβάλλονται στον κάτοχο της άδειας για λόγους προστασίας των εργαζομένων και του πληθυσμού, ώστε σε περίπτωση αστοχίας τους να αποφεύγεται σημαντική έκθεση των εργαζομένων και του πληθυσμού σε ιοντίζουσες ακτινοβολίες. Η προσέγγιση αυτή πρέπει να εντοπίζει και να μειώνει τις αβεβαιότητες.

4. Οι κάτοχοι άδειας πρέπει να θεσπίζουν και να εφαρμόζουν ολοκληρωμένα συστήματα διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης της ποιότητας. Τα συστήματα αυτά παρέχουν την προσήκουσα προτεραιότητα στην ασφάλεια κατά τη συνολική διαχείριση των αναλωθέντων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων. Η Ε.Ε.Α.Ε. είναι αρμόδια να ελέγχει, σε τακτά χρονικά διαστήματα, τα παραπάνω συστήματα.
5. Ο κάτοχος άδειας εγκατάστασης διαχείρισης ΑΚΡΑ διαθέτει πρόγραμμα διασφάλισης ποιότητας, έτσι ώστε να εκτελούνται όλες οι προγραμματισμένες και συστηματικές ενέργειες που απαιτούνται, προκειμένου να διασφαλισθεί επαρκώς ότι μια δομή, σύστημα, εξάρτημα ή διαδικασία σχετικά με τη διαχείριση των ΑΚΡΑ, σε όλα τα στάδια ή σε μέρος αυτής, λειτουργεί ικανοποιητικά. Το πρόγραμμα διασφάλισης ποιότητας εγκρίνεται από την ΕΕΑΕ.
6. Ο κάτοχος άδειας εγκατάστασης ΑΚΡΑ διαθέτει σχέδια αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης. Τα σχέδια αυτά εγκρίνονται από την ΕΕΑΕ. Ο κάτοχος άδειας διενεργεί ασκήσεις έκτακτης ανάγκης σε περιοδική βάση.
7. Οι κάτοχοι άδειας διαθέτουν και διατηρούν επαρκείς οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, όσον αφορά την ασφάλεια της διαχείρισης των αναλωθέντων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων, όπως αυτές αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως και 6.

Άρθρο 8

(άρθρο 8 της Οδηγίας)

Εμπειρογνωμοσύνη και δεξιότητες

Όλοι οι φορείς, που κατέχουν αρμοδιότητες ή ασκούν δραστηριότητες που σχετίζονται με τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, διασφαλίζουν την παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης στο προσωπικό τους και προωθούν δραστηριότητες σχετικές με την έρευνα και την ανάπτυξη για την κάλυψη των αναγκών του εθνικού προγράμματος, με σκοπό την απόκτηση, διατήρηση και περαιτέρω ανάπτυξη της εμπειρογνωμοσύνης και των δεξιοτήτων που απαιτούνται.

Άρθρο 9

(άρθρο 9 της Οδηγίας)

Οικονομικοί πόροι

Όλοι οι φορείς, που κατέχουν αρμοδιότητες ή ασκούν δραστηριότητες που σχετίζονται με τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, διασφαλίζουν την διαθεσιμότητα επαρκών οικονομικών πόρων, σε περίπτωση που αυτοί απαιτηθούν, για την εφαρμογή του αναφερομένου στο άρθρο 11 εθνικού προγράμματος, ιδίως δε για τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, λαμβανομένης δεόντως υπόψη της σχετικής με την οικονομική επιβάρυνση ευθύνης των παραγωγών, όπως ορίζεται στο άρθρο 7 του παρόντος.

Άρθρο 10

(άρθρο 10 της Οδηγίας)

Διαφάνεια

1. Ο εκάστοτε αρμόδιος για την Ε.Ε.Α.Ε. Υπουργός, και οι συναρμόδιοι Υπουργοί Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, προβαίνουν στις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να διατίθεται στους εργαζομένους και το ευρύ κοινό η απαραίτητη πληροφόρηση σχετικά με τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων. Η Ε.Ε.Α.Ε. ενημερώνει σχετικά το κοινό στους τομείς της αρμοδιότητάς της. Η ενημέρωση του κοινού καθίσταται διαθέσιμη, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και τις διεθνείς υποχρεώσεις, υπό την

- προϋπόθεση ότι δε θέτει σε κίνδυνο άλλα συμφέροντα αναγνωρισμένα από την εθνική νομοθεσία ή τις διεθνείς υποχρεώσεις, όπως μεταξύ άλλων, η δημόσια ασφάλεια.
2. Ο εκάστοτε αρμόδιος για την Ε.Ε.Α.Ε. Υπουργός, και οι συναρμόδιοι Υπουργοί Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, προβαίνουν στις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να δίδεται στο κοινό η δυνατότητα για ουσιαστική συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, σχετικά με τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και τις διεθνείς υποχρεώσεις. Ο τρόπος ενημέρωσης και η συμμετοχή του κοινού στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τη διαχείριση των ραδιενεργών αποβλήτων ρυθμίζεται στις διατάξεις της προβλεπόμενης από την παρ. 5 του άρθρου 16 του παρόντος, κοινής υπουργικής απόφασης, σχετικά με την αδειοδότηση των εγκαταστάσεων διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων.

Άρθρο 11 (άρθρο 11 της Οδηγίας) Εθνικό πρόγραμμα

1. Η Ε.Ε.Α.Ε. μεριμνά για την εφαρμογή του προβλεπόμενου στο στοιχείο α της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του παρόντος, εθνικού προγράμματος, το οποίο καλύπτει όλους τους τύπους αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων που υπάγονται στη δικαιοδοσία του Ελληνικού Κράτους, καθώς και όλα τα στάδια της διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων από την παραγωγή έως και τη διάθεσή τους.
2. Η Ε.Ε.Α.Ε. εισηγείται στον εκάστοτε αρμόδιο για την Ε.Ε.Α.Ε. Υπουργό, δράσεις για την τακτική επανεξέταση και αναπροσαρμογή του εθνικού προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη την τεχνολογική και επιστημονική εξέλιξη, κατά περίπτωση, καθώς και τις συστάσεις, τα διδάγματα και τις καλές πρακτικές από αξιολογήσεις ομοτίμων (peer review).
3. Σκοπός του εθνικού προγράμματος είναι ο καθορισμός του τρόπου υλοποίησης μέσω πρακτικών λύσεων, της καθοριζόμενης στο άρθρο 4 του παρόντος εθνικής πολιτικής για την υπεύθυνη και ασφαλή διαχείριση των ΑΚΡΑ. Το εθνικό πρόγραμμα, αποτελεί βασικό εργαλείο και βασική αναφορά για τους φορείς που εμπλέκονται στην πρακτική εφαρμογή της εθνικής πολιτικής. Το εθνικό πρόγραμμα καλύπτει όλους τους τύπους, όλα τα ρεύματα και όλα τα στάδια της διαχείρισης ΑΚΡΑ που υπάγονται στη δικαιοδοσία του Ελληνικού κράτους, από την παραγωγή έως τη διάθεσή τους, σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12 του παρόντος.
4. Η σύνταξη του αρχικού (πρώτου) σχεδίου εθνικού προγράμματος και η υποβολή του στον αρμόδιο για την ΕΕΑΕ Υπουργό προς έγκριση ανατίθεται στην ΕΕΑΕ.
5. Οι μετέπειτα επικαιροποιήσεις του εθνικού προγράμματος γίνονται τουλάχιστον ανά τριετία. Οι επικαιροποιήσεις των σχεδίων του εθνικού προγράμματος γίνονται από την ΕΕΑΕ, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΕΕΔΡΑ. Το εκάστοτε σχέδιο εθνικού προγράμματος υποβάλλεται στον αρμόδιο για την ΕΕΑΕ υπουργό για έγκριση.
6. Μετά την έγκριση από τον αρμόδιο για την ΕΕΑΕ υπουργό, το εκάστοτε εθνικό πρόγραμμα καθίσταται εκτελεστό και κοινοποιείται σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, προκειμένου να εναρμονίσουν τα συντασσόμενα από αυτούς σχέδια και δράσεις. Το εθνικό πρόγραμμα κοινοποιείται, επίσης, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή με μέριμνα της ΕΕΑΕ.
7. Το περιεχόμενο του εθνικού προγράμματος ορίζεται στο άρθρο 12 του παρόντος. Για τον σχεδιασμό του εθνικού προγράμματος λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:
 - α) Τα είδη, τα ρεύματα και οι ποσότητες των υφιστάμενων προς διαχείριση ΑΚΡΑ, καθώς και τα αντίστοιχα είδη, ρεύματα και ποσότητες ΑΚΡΑ που αναμένεται να

προκύψουν μελλοντικά, σύμφωνα με την εθνική απογραφή ΑΚΡΑ, την οποία πραγματοποιεί ετησίως η ΕΕΑΕ, με βάση τα στοιχεία και τις πληροφορίες που αντλεί από την εθνική βάση δεδομένων την οποία τηρεί. Η εθνική απογραφή πρέπει να τεκμηριώνεται με συστηματικό τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά και την τοποθεσία των ΑΚΡΑ.

β) Ο καθορισμός, η ανάπτυξη και η υλοποίηση των προτεινομένων στο εθνικό πρόγραμμα λύσεων, ακολουθούν κλιμακούμενη προσέγγιση.

γ) Η ταξινόμηση των ΑΚΡΑ, η οποία πραγματοποιείται με βάση τις εκάστοτε ισχύουσες κατευθυντήριες γραμμές ασφάλειας του ΔΟΑΕ.

δ) Ο καθορισμός των σημαντικών οροσήμων σχετικά με την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων του εθνικού προγράμματος.

8. Για την παρακολούθηση της πορείας και της προόδου εφαρμογής καθώς και την αξιολόγηση του εθνικού προγράμματος, καθορίζονται, κατά την φάση του σχεδιασμού του, βασικοί δείκτες επίδοσης.

9. Ο σχεδιασμός, η υλοποίηση του εθνικού προγράμματος, και αξιολόγησή τους μέσω των δεικτών της παρ. 8, διασφαλίζουν ότι το πρόγραμμα είναι:

α) σύμφωνο με τις εθνικές ανάγκες, λαμβάνοντας υπόψη κλιμακούμενη προσέγγιση,

β) περιεκτικό και καλύπτει όλες τις πρακτικές της διαχείρισης των ΡΑ,

γ) επίκαιρο και λαμβάνει υπόψη τις σχετικές νέες εθνικές και διεθνείς πολιτικές, τεχνικές και κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις, καθώς και τα επιστημονικά δεδομένα,

δ) αξιόπιστο και καταδεικνύει την πρόθεση και δέσμευση των εμπλεκόμενων για την εφαρμογή λύσεων και πρακτικών χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση,

ε) πειστικό, εύλογο, περιλαμβάνει ρεαλιστικά και συνεπή βήματα που οδηγούν στον προβλεπόμενο στόχο, συμπεριλαμβανομένων της διαθεσιμότητας και ανάπτυξης ικανοτήτων και πόρων, της αξιολόγησης και διαχείρισης των κινδύνων, και εξασφαλίζει παράλληλα τη διαφάνεια όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων, την επιλογή και εφαρμογή των συναφών πρακτικών και δραστηριοτήτων και την τήρηση όλων των αποδεικτικών στοιχείων τεκμηρίωσης της λήψης αποφάσεων και εφαρμογής,

στ) βιώσιμο και τροφοδοτούμενο εγκαίρως με επαρκείς πόρους και ανθρώπινο δυναμικό ώστε να είναι λειτουργικό και αποτελεσματικό.

Άρθρο 12

(άρθρο 12 της Οδηγίας)

Περιεχόμενο του εθνικού προγράμματος

1. Το εθνικό πρόγραμμα, όπως αυτό προβλέπεται στο στοιχείο α της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του παρόντος, καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζεται η αναφερόμενη στο άρθρο 4 εθνική πολιτική για την υπεύθυνη και ασφαλή διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, ώστε να εκπληρούται ο σκοπός του παρόντος Διατάγματος, και περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

α) Τους συνολικούς στόχους της εθνικής πολιτικής, όσον αφορά τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων.

β) Τα σημαντικά ορόσημα και σαφή χρονοδιαγράμματα, σχετικά με την επίτευξη αυτών των ορόσημων, λαμβάνοντας υπόψη τους πρωταρχικούς στόχους του εθνικού προγράμματος.

γ) Κατάλογο όλων των αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων καθώς και εκτιμήσεις για μελλοντικές ποσότητες, περιλαμβανομένων και εκείνων που προέρχονται από παροπλισμό εγκαταστάσεων. Ο κατάλογος αναφέρει σαφώς την τοποθεσία και την ποσότητα των αναλωθέντων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων, σύμφωνα με την ενδεδειγμένη ταξινόμηση των ραδιενεργών αποβλήτων.

δ) Τις ιδέες ή τα σχέδια και τις τεχνικές λύσεις για τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, από την παραγωγή έως και τη διάθεση.

ε) Τις ιδέες ή τα σχέδια για τη διάρκεια ζωής μιας εγκατάστασης διάθεσης, μετά την παύση λειτουργίας, που περιλαμβάνουν και το χρόνο, κατά τον οποίο διενεργούνται οι κατάλληλοι έλεγχοι, καθώς και τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τη διατήρηση της γνώσης για την εν λόγω εγκατάσταση μακροπρόθεσμα.

στ) Τις δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και τεκμηρίωσης που απαιτούνται για την υλοποίηση μεθόδων, σχετικών με τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων.

ζ) Την ευθύνη για την υλοποίηση του εθνικού προγράμματος και τους βασικούς δείκτες απόδοσης για την παρακολούθηση της προόδου εφαρμογής του.

η) Την εμπειριστατωμένη και αιτιολογημένη εκτίμηση του κόστους του εθνικού προγράμματος, η οποία πρέπει να συμπεριλαμβάνει και τη σχετική κατανομή στο χρόνο. θ) Τα ισχύοντα σχέδια χρηματοδότησης. ι) Την πολιτική διαφάνειας ή τις διαδικασίες εφαρμογής της, σύμφωνα με το άρθρο 10.

ια) Τις συμφωνίες, αν υπάρχουν, που έχουν συναφθεί με κράτος μέλος της ΕΕ ή τρίτη χώρα, σχετικά με τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων ή ραδιενεργών αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης εγκαταστάσεων διάθεσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ

Άρθρο 13

Απαιτήσεις ασφάλειας κατά τη διαχείριση των ραδιενεργών αποβλήτων

1. Υποχρεώσεις και ευθύνες του κατόχου άδειας Ο κάτοχος άδειας που διαχειρίζεται ΑΚΡΑ:
 - α) Εφαρμόζει πολιτική διαχείρισης ΑΚΡΑ που θέτει ως ύψιστη προτεραιότητα την ασφάλεια και προάγει την νοοτροπία ασφάλειας (safety culture), μέσω της κατάλληλης διοικητικής δομής του, με σαφή επιμερισμό ευθυνών και καθορισμένες γραμμές επικοινωνίας.
 - β) Θεσπίζει και εφαρμόζει κατάλληλο πρόγραμμα διασφάλισης ποιότητας και κατάλληλο σύστημα διαχείρισης ποιότητας.
 - γ) Εξασφαλίζει επαρκή αριθμό κατάλληλα καταρτισμένου και εκπαιδευμένου ανθρώπινου δυναμικού.
 - δ) Διασφαλίζει επαρκείς οικονομικούς πόρους, καθώς και την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη που απαιτείται για την ασφάλεια διαχείρισης ΑΚΡΑ.
 - ε) Θεσπίζει κατάλληλο σχέδιο πρόληψης και αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένης, αν κριθεί απαραίτητο από την ΕΕΑΕ, της διασύνδεσης του σχεδίου αυτού με το εθνικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης.
 - στ) Θεσπίζει διαδικασίες για τη διαχείριση έκτακτων, πλην αναμενόμενων, περιστατικών και την αντιμετώπιση συμβάντων ή ατυχημάτων.
 - ζ) Ορίζει υπεύθυνο ακτινοπροστασίας ή εσωτερική ειδικευμένη υπηρεσία ακτινοπροστασίας, κατά περίπτωση.
 - η) Θεσπίζει και εφαρμόζει πρόγραμμα πυρηνικής προστασίας.
 - θ) Θεσπίζει και εφαρμόζει πρόγραμμα δια βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης των εργαζομένων, και ειδικότερα όσων ασκούν καθήκοντα σχετικά με την ασφάλεια, την ακτινοπροστασία και την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.
2. Αποτίμηση και επαλήθευση της ασφάλειας εγκατάστασης διαχείρισης ΑΚΡΑ
 - α) Ο κάτοχος αδείας υποχρεούται να αποτιμά την ασφάλεια της εγκατάστασης με τρόπο συστηματικό και διεξοδικό. Η αποτίμηση της ασφάλειας: αα) τεκμηριώνεται

επαρκώς σε έγγραφα (εκθέσεις) ανάλυσης ασφάλειας και περιλαμβάνει όλα τα στάδια της ζωής της εγκατάστασης, λαμβάνοντας υπόψη και τις επιπτώσεις από τη γήρανσή της, ββ) επικαιροποιείται περιοδικά, και όποτε αυτό απαιτείται, λαμβάνοντας, ιδίως, υπόψη την εμπειρία από τη λειτουργία, τις μεταβολές ή τη νέα γνώση αναφορικά με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της τοποθεσίας και της εγκατάστασης, τη διεθνή εμπειρία, τις εξελίξεις στην έρευνα και την τεχνολογία.

β) Το επίπεδο ασφάλειας της εγκατάστασης επαληθεύεται μέσω αναλύσεων, εποπτείας, ελέγχων και επιθεωρήσεων, ώστε να διασφαλίζεται ότι αυτό παραμένει σε όλα τα στάδια της ζωής της εγκατάστασης, σε συμφωνία με το σχεδιασμό, την ανάλυση ασφάλειας, την μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τα όρια και τις συνθήκες λειτουργίας και τις απαιτήσεις ασφάλειας.

3. Αξιολόγηση τοποθεσίας εγκατάστασης διαχείρισης ΑΚΡΑ

Η τοποθεσία εγκατάστασης διαχείρισης ΑΚΡΑ αξιολογείται, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους παράγοντες και τις παραμέτρους που σχετίζονται με τα χαρακτηριστικά της τοποθεσίας, όπως γεωλογικά, υδρολογικά, σεισμολογικά, πληθυσμιακά, οδικό δίκτυο, καθώς και οποιαδήποτε άλλα, που ενδέχεται να έχουν επίδραση στην ασφάλεια της εγκατάστασης και στο περιβάλλον, σε όλα τα στάδια της ζωής της, και λαμβάνοντας υπόψη την κλιμακούμενη προσέγγιση. Κατά την αξιολόγηση της τοποθεσίας εγκατάστασης αξιολογούνται οι πιθανές επιπτώσεις της εγκατάστασης στον πληθυσμό και στο περιβάλλον, σε κανονικές συνθήκες και σε συνθήκες ατυχήματος, καθώς επίσης και η δυνατότητα εφαρμογής του σχεδίου έκτακτης ανάγκης.

4. Σχεδιασμός κατασκευή εγκατάστασης διαχείρισης ΑΚΡΑ

α) Ο σχεδιασμός της εγκατάστασης περιλαμβάνει πολλαπλά, αξιόπιστα και ανεξάρτητα μεταξύ τους επίπεδα προστασίας, καθώς και φράγματα (δικλείδες ασφαλείας) για την αποφυγή διαφυγής ραδιενεργών υλικών στο περιβάλλον. Πρωταρχικός στόχος του σχεδιασμού είναι η πρόληψη ατυχήματος και σε περίπτωση που αυτό συμβεί, ο μετριασμός των επιπτώσεών του.

β) Ο σχεδιασμός της εγκατάστασης διασφαλίζει την αξιόπιστη, ομαλή και εύκολα διαχειρίσιμη λειτουργία.

γ) Ο σχεδιασμός της εγκατάστασης λαμβάνει υπόψη του, με συστηματικό τρόπο, τον ανθρώπινο παράγοντα, την αλληλεπίδραση ανθρώπου μηχανής και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

δ) Ο σχεδιασμός της εγκατάστασης εμπεριέχει τεχνολογία, αποδεδειγμένα αξιόπιστη.

ε) Ο σχεδιασμός αποσκοπεί ώστε η έκθεση σε ακτινοβολία των εργαζομένων και του πληθυσμού, καθώς και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον να είναι τόσο χαμηλές, όσον αυτό είναι λογικά εφικτό, σύμφωνα με την αρχή της βελτιστοποίησης, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής των περιοριστικών επιπέδων δόσεων.

στ) Η κατασκευή της εγκατάστασης πραγματοποιείται σύμφωνα με τον εγκεκριμένο σχεδιασμό και τις εγκεκριμένες τροποποιήσεις και τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

5. Λειτουργία, συντήρηση, τροποποιήσεις, χρήση εγκατάστασης διαχείρισης ΑΚΡΑ

α) Η λειτουργία της εγκατάστασης πραγματοποιείται σύμφωνα με λεπτομερή και σαφώς καθορισμένα όρια και συνθήκες λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένων και των κατάλληλων κριτηρίων αποδοχής αποβλήτων. Τα όρια και οι συνθήκες λειτουργίας επικαιροποιούνται, με βάση την εμπειρία από τη λειτουργία ή τις τυχόν τροποποιήσεις στην εγκατάσταση.

β) Η λειτουργία, η συντήρηση, οι τροποποιήσεις και η χρήση της εγκατάστασης πραγματοποιούνται από επαρκώς καταρτισμένο ή/και εξουσιοδοτημένο προσωπικό και βάσει σαφώς καθορισμένων από τον κάτοχο αδείας διαδικασιών.

γ) Ο κάτοχος άδειας γνωστοποιεί άμεσα στην ΕΕΑΕ όλα τα συμβάντα που άπτονται της ασφάλειας και πυρηνικής προστασίας, την ανάλυσή τους, καθώς και όλες τις αρμόζουσες διορθωτικές ενέργειες, στις οποίες προέβη για τη βελτίωση της ασφάλειας και προστασίας εργαζομένων, πληθυσμού και περιβάλλοντος.

δ) Ο κάτοχος άδειας διατηρεί πλήρες και επικαιροποιημένο αρχείο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της εγκατάστασης. Στο αρχείο αυτό καταγράφονται τα σχέδια της εγκατάστασης, οι τυχόν τροποποιήσεις, η συντήρηση, καθώς και τα σημαντικά για την ασφάλεια στοιχεία. Επίσης τηρείται πλήρες αρχείο συμβάντων.

6. Αποξήλωση

α) Η αποξήλωση της εγκατάστασης γίνεται σύμφωνα με εγκεκριμένο από την ΕΕΑΕ πρόγραμμα αποξήλωσης, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων για τη διασφάλιση των οικονομικών πόρων και της ανάλυσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Το πρόγραμμα αποξήλωσης συγκροτείται πριν την κατασκευή της εγκατάστασης και επικαιροποιείται κατά τη διάρκεια της ζωής της εγκατάστασης.

β) Ο σχεδιασμός, η κατασκευή, η λειτουργία, η χρήση και οι τροποποιήσεις των εγκαταστάσεων ΑΚΡΑ πραγματοποιούνται έτσι ώστε η διαδικασία της τελικής αποξήλωσης της εγκατάστασης να απλουστεύεται, οι δε ανθρωπίνι και οικονομικοί πόροι, καθώς και η παραγωγή ραδιενεργών ή άλλων αποβλήτων κατά την τελική αποξήλωση, να ελαχιστοποιούνται.

Άρθρο 14

Απαιτήσεις ασφάλειας κατά τη διάθεση ραδιενεργών αποβλήτων

Για εγκαταστάσεις διάθεσης ραδιενεργών αποβλήτων, εφαρμόζονται οι διατάξεις της κοινής υπουργικής απόφασης αριθ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017 (Β' 1225/ 5.9.2006) περί «εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ ΕΚ "σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» και ισχύουν όλες οι απαιτήσεις ασφαλείας του προηγούμενου άρθρου 13. Επιπλέον, εφαρμόζονται και οι παρακάτω απαιτήσεις ασφάλειας:

α) Παθητικά μέσα ασφάλειας: Η αξιολόγηση της τοποθεσίας, ο σχεδιασμός, η κατασκευή, η λειτουργία και η παύση λειτουργίας της εγκατάστασης διάθεσης ραδιενεργών αποβλήτων πρέπει να πραγματοποιούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται, κατά το μέγιστο δυνατό, η ασφάλεια με παθητικά μέσα, και να ελαχιστοποιείται η ανάγκη για μέτρα και ενέργειες μετά την παύση λειτουργίας της εγκατάστασης. Πρέπει να εφαρμόζεται κατάλληλη εποπτεία και έλεγχος για την προστασία και τη διατήρηση των παθητικών χαρακτηριστικών ασφάλειας, ούτως ώστε να επιτελείται η λειτουργία και ο σκοπός τους, σύμφωνα με την έκθεση ανάλυσης ασφάλειας.

β) Κατανόηση λειτουργίας και σκοπού εγκατάστασης: Τα χαρακτηριστικά της εγκατάστασης διάθεσης και του περιβάλλοντός της, καθώς και των παραγόντων που επηρεάζουν την ασφάλεια μετά την παύση λειτουργίας, πρέπει να αναλύονται επαρκώς για προβλεπόμενη μακρά περίοδο χρόνου (άνω των 1000 ετών).

γ) Πολλαπλές λειτουργίες ασφάλειας: Η επιλογή της τοποθεσίας της εγκατάστασης, ο σχεδιασμός των τεχνητών φραγμάτων (δικλείδων ασφαλείας) και η λειτουργία της εγκατάστασης πραγματοποιούνται μέσω πολλαπλών λειτουργιών ασφάλειας. Ο φυσικός περιορισμός (περίβλημα συσκευασίας) και η απομόνωση των αποβλήτων

εξασφαλίζεται μέσω διαφορετικών φυσικών και τεχνητών φραγμάτων του συστήματος εναπόθεσης, η λειτουργικότητα των οποίων επιτυγχάνεται με ποικίλες φυσικές και χημικές διεργασίες, σε συνδυασμό με ελέγχους και ρυθμίσεις κατά τη λειτουργία.

δ) Φυσικός περιορισμός (περίβλημα συσκευασίας) αποβλήτων: Τα τεχνητά φράγματα (δικλείδες ασφαλείας), συμπεριλαμβανομένων της μορφής και της συσκευασίας των αποβλήτων, καθώς και η τοποθεσία διάθεσης επιλέγονται με γνώμονα τον περιορισμό της διασποράς των ραδιενεργών αποβλήτων στο περιβάλλον, μέχρι να επέλθει σημαντική μείωση του κινδύνου από τα ραδιενεργά απόβλητα, μέσω της ραδιενεργού απομείωσής τους. Τυχόν απελευθέρωση ραδιενεργών υλικών αξιολογείται με βάση την ανάλυση ασφάλειας.

ε) Απομόνωση από τη βιόσφαιρα: Η εγκατάσταση διάθεσης ραδιενεργών αποβλήτων χωροθετείται, σχεδιάζεται και λειτουργεί με σκοπό την απομόνωση των αποβλήτων από τον άνθρωπο και τη βιόσφαιρα για μακρά περίοδο χρόνου (άνω των 1000 ετών). Για το σκοπό αυτό λαμβάνεται υπόψη η φυσική εξέλιξη του φυσικού περιβάλλοντος της εγκατάστασης καθώς και πιθανά γεγονότα που μπορεί να έχουν επιπτώσεις στην εγκατάσταση.

στ) Τοποθεσία εγκατάστασης: Η τοποθεσία εγκατάστασης διάθεσης ραδιενεργών αποβλήτων εξετάζεται λεπτομερώς, ώστε να είναι δυνατή η κατανόηση των χαρακτηριστικών της τοποθεσίας και της εξέλιξής τους στο χρόνο, λαμβάνοντας υπόψη τις παρούσες συνθήκες, την πιθανή φυσική εξέλιξη και τα πιθανά φυσικά γεγονότα, καθώς επίσης και τα υπάρχοντα ανθρώπινα σχέδια και τις δραστηριότητες στην περιοχή, που ενδέχεται να έχουν επίπτωση στην ασφάλεια της εγκατάστασης.

ζ) Σχεδιασμός-Κατασκευή: Η εγκατάσταση διάθεσης ραδιενεργών αποβλήτων και τα τεχνητά φράγματα σχεδιάζονται έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η φυσική και η χημική συμβατότητα με τα χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος. Ο σχεδιασμός της εγκατάστασης λαμβάνει υπόψη την παύση λειτουργίας της εγκατάστασης και τη μετάβαση από τη λειτουργία στην παύση λειτουργίας. Η κατασκευή εγκατάστασης διάθεσης ραδιενεργών αποβλήτων γίνεται με τρόπο ώστε να διατηρούνται τα φυσικά χαρακτηριστικά ασφάλειας του περιβάλλοντος. Ο σχεδιασμός και η κατασκευή εγκατάστασης διάθεσης ραδιενεργών αποβλήτων εξασφαλίζει την ασφάλεια τόσο κατά την περίοδο λειτουργίας της όσο και μετά την παύση λειτουργίας.

η) Λειτουργία: Η λειτουργία εγκατάστασης διάθεσης ραδιενεργών αποβλήτων εξασφαλίζει ότι διατηρούνται τα χαρακτηριστικά ασφάλειας και οι λειτουργίες ασφάλειας που αφορούν στην περίοδο τόσο κατά την περίοδο λειτουργίας της όσο και μετά την παύση λειτουργίας της εγκατάστασης.

θ) Παύση λειτουργίας: Η παύση λειτουργίας της εγκατάστασης πραγματοποιείται με τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζονται τα χαρακτηριστικά και οι λειτουργίες ασφάλειας, που αφορούν στην περίοδο μετά την παύση λειτουργίας της εγκατάστασης.

Άρθρο 15 **Φορείς**

1. Υπουργός

Ο αρμόδιος για την ΕΕΑΕ Υπουργός έχει την τελική ευθύνη για την διαχείριση των ΑΚΡΑ (άρθρο 4 παρ. 1 του παρόντος). Έχει την ευθύνη για τη συμπλήρωση και διεύρυνση του «εθνικού πλαισίου» και την τελική ευθύνη για την τήρηση και εφαρμογή της εθνικής πολιτικής. Χορηγεί, σύμφωνα με το άρθρο 16 του παρόντος τις εκδιδόμενες με υπουργικές αποφάσεις άδειες εγκαταστάσεων διαχείρισης ΑΚΡΑ και επιβάλλει τα προβλεπόμενα από το άρθρο 5 παρ. 1 περιπτώσεις γ και ε του παρόντος

- μέτρα, κατόπιν εισήγησης της ΕΕΑΕ. Έχει την τελική ευθύνη για την έγκριση και υλοποίηση του εθνικού προγράμματος του άρθρου 11.
2. Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ), σύμφωνα με το άρθρο 6 του παρόντος.
 3. Η Εθνική Επιτροπή Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων (ΕΕΔΡΑ)
 - α) Η ΕΕΔΡΑ είναι συλλογικό όργανο με συμβουλευτικό, εισηγητικό και επικουρικό ρόλο προς τον αρμόδιο για την ΕΕΑΕ υπουργό, σχετικά με την υλοποίηση των πρακτικών πτυχών της εθνικής πολιτικής και του «εθνικού πλαισίου», την ανεύρεση των σχετικών εφαρμοστέων λύσεων και το συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται, κατά περίπτωση, σε θέματα διαχείρισης ΑΚΡΑ.
 - β) Η ΕΕΔΡΑ συστήνεται με απόφαση της ΕΕΑΕ και αποτελείται από:
 - αα) τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της ΕΕΑΕ (Πρόεδρος),
 - ββ) εκπρόσωπο του αρμόδιου για την ΕΕΑΕ υπουργού,
 - γγ) εκπρόσωπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, του τομέα περιβάλλοντος,
 - δδ) εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, του τομέα οικονομίας και οικονομικών,
 - εε) εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, του τομέα ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας,
 - στ) εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Εσωτερικών,
 - ζζ) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας,
 - ηη) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών,
 - θθ) εκπρόσωπο της ΕΕΑΕ,
 - ιι) εκπρόσωπο του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος».

Ο τρόπος λειτουργίας της ΕΕΔΡΑ καθορίζεται από την ΕΕΑΕ. Τα μέλη της ΕΕΔΡΑ μπορούν να συνεπικουρούνται από στελέχη των φορέων που εκπροσωπούν, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

- γ) Έργο της ΕΕΔΡΑ είναι:
 - αα) Οι επικαιροποιήσεις του εθνικού προγράμματος διαχείρισης ΑΚΡΑ από την παραγωγή έως τη διάθεσή τους σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12 του παρόντος λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της χώρας και την εθνική πολιτική.
 - ββ) Η κατάρτιση του σχεδίου χρηματοδότησης και η εισήγηση τρόπων για την ανεύρεση των κονδυλίων που απαιτούνται για την υλοποίηση του εθνικού προγράμματος διαχείρισης των ΑΚΡΑ.
 - γγ) Η εισήγηση για την κατάρτιση μελετών ή την προκήρυξη διαγωνισμών σχετικά με την υλοποίηση δράσεων στο πλαίσιο του εθνικού προγράμματος.
 - δδ) Η παρακολούθηση της πορείας και της προόδου εφαρμογής των δράσεων των παραπάνω υποπεριπτώσεων αα έως γγ καθώς και η αξιολόγησή τους.
4. Ο κάτοχος άδειας
 - α) Ο κάτοχος άδειας εγκατάστασης ή/και δραστηριοτήτων διαχείρισης ΑΚΡΑ λειτουργεί εγκατάσταση διαχείρισης ή δραστηριοποιείται στη διαχείριση ΑΚΡΑ κατέχοντας σχετική άδεια σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 16 του παρόντος. Ο κάτοχος άδειας έχει την κύρια ευθύνη για την ασφάλεια και την ακτινοπροστασία και τη διασφάλιση, τήρηση και εφαρμογή, σε όλα τα στάδια της ζωής της εγκατάστασης, των βασικών αρχών ασφάλειας και ακτινοπροστασίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, καθώς και τα εφαρμοστέα πρότυπα ασφάλειας του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας (ΔΟΑΕ) και της ΕΕ, και κατ' ελάχιστο των απαιτήσεων ασφαλείας του άρθρου 13 και του άρθρου 14 εάν πρόκειται για εγκαταστάσεις διάθεσης.

- β) Ο κάτοχος άδειας εγκατάστασης διάθεσης ραδιενεργών αποβλήτων ανήκει στον δημόσιο τομέα.
5. Ο Παραγωγός αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων (ΑΚΡΑ)
- α) Ο παραγωγός ΑΚΡΑ, είναι κάτοχος άδειας πρακτικής ή δραστηριότητας που έχει ως συνέπεια την παραγωγή ΑΚΡΑ, και η οποία (άδεια) χορηγείται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Ειδικότερα:
- αα) σε ό,τι αφορά στον παραγωγό αναλωθέντος καυσίμου, η ανωτέρω άδεια έχει χορηγηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της υπουργικής απόφασης αριθ. Π/112/305 (Β' 2877/26.10.2012) «Βασικές απαιτήσεις αρχές πυρηνικής ασφάλειας και ρυθμιστικός έλεγχος ερευνητικών πυρηνικών αντιδραστήρων»,
- ββ) σε ό,τι αφορά στον παραγωγό ραδιενεργών αποβλήτων, η ανωτέρω άδεια είναι η άδεια λειτουργίας η οποία έχει χορηγηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών Ακτινοπροστασίας ή του παρόντος,
- γγ) ο παραγωγός αναλωθέντος καυσίμου μπορεί να είναι και παραγωγός ραδιενεργών αποβλήτων.
- β) Στο πλαίσιο των όρων των εν λόγω αδειών: αα) ο παραγωγός αναλωθέντος καυσίμου έχει την κύρια ευθύνη της διαχείρισής του μέχρι της οριστικής επιστροφής τους σε χώρα προμηθεύτρια ή παραγωγό καυσίμων ερευνητικών πυρηνικών αντιδραστήρων (άρθρο 4 του παρόντος), και
- ββ) ο παραγωγός ραδιενεργών αποβλήτων έχει την κύρια ευθύνη της διαχείρισής τους μέχρι, είτε της φυσικής τους απομείωσης στα θεσμοθετημένα επίπεδα αποδέσμευσης με βάση τους Κανονισμούς Ακτινοπροστασίας, είτε της αποστολής τους σε εγκεκριμένη εγκατάσταση διαχείρισης ΑΚΡΑ, εντός ή εκτός της χώρας.
- γ) Σε κάθε περίπτωση, ο παραγωγός ΑΚΡΑ επιβαρύνεται με το κόστος διαχείρισής τους. Ο παραγωγός ΑΚΡΑ, με κλιμακούμενη προσέγγιση, υποχρεούται να διαθέτει όλους τους απαιτούμενους οικονομικούς πόρους, την υλικοτεχνική υποδομή και το εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό που απαιτείται, κατά περίπτωση, για την ασφαλή διαχείριση, συμπεριλαμβανομένης και της αποδέσμευσης των ΑΚΡΑ. Επίσης υποχρεούται να τηρεί τις αρχές της εθνικής πολιτικής όπως αυτές προβλέπονται στο άρθρο 4 του παρόντος, καθώς και τις σχετικές εθνικές κατευθυντήριες γραμμές της περ. η της παρ. 2 του άρθρου 6 του παρόντος.
6. Η Εθνική Εγκατάσταση Προσωρινής Αποθήκευσης και Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων (ΕΕΠΑΔΡΑ)
- Μία εγκατάσταση διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων καθορίζεται ως Εθνική Εγκατάσταση Προσωρινής Αποθήκευσης και Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων (ΕΕΠΑΔΡΑ) με απόφαση του αρμοδίου για την ΕΕΑΕ υπουργού, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της ΕΕΑΕ μετά από γνωμοδότηση της ΕΕΔΡΑ. Η ΕΕΠΑΔΡΑ, εκτός της προσωρινής αποθήκευσης και διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων, υποχρεούνται και να αναλαμβάνει την προσωρινή αποθήκευση και την κατάλληλη διαχείριση, μέχρι την εξεύρεση λύσης τελικής διαχείρισης, όλων των έκθετων ραδιενεργών πηγών και ραδιενεργών υλικών για τα οποία, κατά την κρίση της ΕΕΑΕ, προκύπτει ανάγκη διαχείρισής τους, για λόγους ακτινοπροστασίας, ασφάλειας και πυρηνικής προστασίας. Η ΕΕΠΑΔΡΑ ανήκει στον δημόσιο τομέα.
7. Το κοινό
- Οι παραπάνω φορείς των παρ. 1 έως 6 είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν στο κοινό την απαραίτητη πληροφόρηση και τη δυνατότητα για ουσιαστική συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη διαχείριση των ΑΚΡΑ, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και τις διεθνείς υποχρεώσεις, με την προϋπόθεση ότι αυτό δεν θέτει σε κίνδυνο την δημόσια ασφάλεια (άρθρο 10 του παρόντος).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ-ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ-ΕΛΕΓΧΟΙ

Άρθρο 16

Σύστημα αδειοδότησης-απαιτήσεις

1. Κάθε πρακτική, έργο, δραστηριότητα ή λειτουργία εγκατάστασης που αφορά στη διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων προϋποθέτει άδεια σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, των Κανονισμών Ακτινοπροστασίας, και της λοιπής κείμενης νομοθεσίας, λαμβάνοντας υπόψη κλιμακούμενη προσέγγιση.
2. Στις περιπτώσεις πρακτικών που συνεπάγονται παραγωγή ραδιενεργών αποβλήτων και για την εφαρμογή των οποίων (πρακτικών) απαιτείται άδεια, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, τότε η άδεια αυτή περιλαμβάνει και τη διαχείριση των παραγομένων ραδιενεργών αποβλήτων.
3. Στα διάφορα στάδια της ζωής της εγκατάστασης διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων, πέραν των άλλων απαιτήσεων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, απαιτούνται, από πλευράς ακτινοπροστασίας και ραδιολογικής πυρηνικής ασφάλειας, οι εξής άδειες:
 - α. Άδεια σκοπιμότητας
 - β. Άδεια ίδρυσης σε συγκεκριμένο τόπο
 - γ. Έγκριση σχεδιασμού
 - δ. Άδεια λειτουργίας
 - ε. Άδεια αποξήλωσης
 - στ. Έγκριση απελευθέρωσης περιοχής από τον ρυθμιστικό έλεγχο.
4. Σε περίπτωση σημαντικών τροποποιήσεων, από άποψη ακτινοπροστασίας και ασφάλειας, ή σημαντικών τροποποιήσεων των δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται στην εγκατάσταση, απαιτείται τροποποίηση της άδειας.
5. Η διαδικασία χορήγησης των παραπάνω αδειών καθορίζεται με κοινή απόφαση του υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, του υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, του υπουργού Εσωτερικών, του υπουργού Υγείας και του υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, κατόπιν εισηγήσεως της ΕΕΑΕ.

Άρθρο 17

Σύστημα επιθεωρήσεων και ελέγχων

Η Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ) εφαρμόζει και τηρεί το σύστημα επιθεωρήσεων και το σύστημα ρυθμιστικών ελέγχων (άρθρο 5 παρ. 1 περ. δ του παρόντος) σε δραστηριότητες και εγκαταστάσεις διαχείρισης ΑΚΡΑ. Οι διαδικασίες που εφαρμόζονται κατά τη διενέργεια των εν λόγω ελέγχων και ρυθμιστικών επιθεωρήσεων καθορίζονται από την ΕΕΑΕ και ακολουθούν κλιμακούμενη προσέγγιση. Με σκοπό τη διενέργεια των εν λόγω ελέγχων και ρυθμιστικών επιθεωρήσεων:

1. Η ΕΕΑΕ έχει το δικαίωμα τακτικών και έκτακτων επιθεωρήσεων και ελέγχων της ασφαλούς λειτουργίας, τις οποίες μπορεί να προαναγγείλει ή όχι στον κάτοχο άδειας, με σκοπό τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις του παρόντος και τους όρους τόσο των εγκρίσεων όσο και των αδειών. Τα ευρήματα των ελέγχων και των επιθεωρήσεων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν υποδείξεων ή απαιτήσεων για τη βελτίωση της ασφάλειας της εγκατάστασης ΑΚΡΑ, καταγράφονται σε εκθέσεις επιθεώρησης, οι οποίες γνωστοποιούνται στον κάτοχο αδείας και προς κάθε ενδιαφερόμενο, έχοντα έννομο συμφέρον.

2. Κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων, ο κάτοχος αδειας υποχρεούται να επιτρέπει και να διευκολύνει την απεριόριστη πρόσβαση των επιθεωρητών, σε οποιοδήποτε σημείο της εγκατάστασης, σε έγγραφα ή άλλες πηγές πληροφοριών, που άπτονται της ασφάλειας της εγκατάστασης διαχείρισης ΑΚΡΑ, καθώς και την επικοινωνία με οποιοδήποτε μέλος του προσωπικού. Σε περίπτωση κατά την οποία ο κάτοχος άδειας αρνείται ή φέρει προσκόμματα στη διενέργεια της επιθεώρησης, η ΕΕΑΕ μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή της αστυνομικής αρχής.
3. Η ΕΕΑΕ έχει το δικαίωμα, εφόσον διαπιστώσει ασυμφωνίες προς τις απαιτήσεις του παρόντος και τους όρους της άδειας ή της έγκρισης, να προβεί σε τροποποίηση, αναστολή ή και ανάκληση της ισχύουσας άδειας ή έγκρισης ή σε ανάλογη εισήγηση στον αρμόδιο για την ΕΕΑΕ υπουργό, αν πρόκειται για άδεια που έχει χορηγηθεί με υπουργική απόφαση. Η έκδοση νέων αδειών ή εγκρίσεων ακολουθεί τις διαδικασίες που καθορίζονται, κατά περίπτωση, στο άρθρο 16.
4. Η ΕΕΑΕ, ως αρμόδια για την αξιολόγηση της ασφάλειας των εγκαταστάσεων διαχείρισης ΑΚΡΑ της χώρας, αν κρίνει σκόπιμο, ζητά τη συνδρομή άλλων φορέων, με την κατάλληλη τεχνογνωσία, στη χώρα ή στο εξωτερικό. Προκειμένου για την αξιολόγηση επιμέρους θεμάτων ασφάλειας των εγκαταστάσεων ΑΚΡΑ, για τα οποία η ΕΕΑΕ δεν είναι αρμόδια, απαιτείται γνωμοδότηση των αρμόδιων εθνικών φορέων. Η γνωμοδότηση αυτή διαβιβάζεται στην ΕΕΑΕ από τον κατά περίπτωση αρμόδιο φορέα.
5. Τα πορίσματα της ΕΕΑΕ από τις επιθεωρήσεις, ελέγχους και αξιολογήσεις της ασφάλειας των εγκαταστάσεων διαχείρισης ΑΚΡΑ καταγράφονται και τεκμηριώνονται σε εκθέσεις.
6. Η ΕΕΑΕ δύναται να απαιτήσει λήψη μέτρων ή βελτιώσεις ή/και τροποποιήσεις στην εγκατάσταση ή στα έγγραφα ασφάλειας από τον κάτοχο της άδειας, όποτε κρίνει απαραίτητο, με σκοπό τη διατήρηση υψηλού επιπέδου ασφάλειας, ιδίως αν διαπιστώνεται απόκλιση από τους όρους της άδειας ή τις βασικές απαιτήσεις της ασφάλειας ή των προϋποθέσεων της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων των εγκαταστάσεων διαχείρισης ΑΚΡΑ.
7. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του κατόχου αδειας προς τις απαιτήσεις της ΕΕΑΕ, αυτή δύναται να προβεί στην ανάκληση ή αναστολή της άδειας ή έγκρισης που έχει εκδώσει ή να εισηγηθεί την αναστολή ή ανάκληση των αδειών και να εισηγηθεί ή επιβάλλει κυρώσεις σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τις διατάξεις του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΑΛΩΘΕΝΤΟΣ ΚΑΥΣΙΜΟΥ ΚΑΙ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Άρθρο 18

Εισαγωγή ΑΚΡΑ

Απαγορεύεται η εισαγωγή αναλωθέντος καυσίμου και ραδιενεργών αποβλήτων για οποιοδήποτε σκοπό, συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας, αποθήκευσης ή διάθεσης εντός των συνόρων της χώρας.

Άρθρο 19

Αποδέσμευση ραδιενεργών αποβλήτων

Απαγορεύεται η αποδέσμευση εντός των συνόρων της χώρας ραδιενεργών αποβλήτων, εκτός:

α) αυτών των οποίων η ραδιενέργεια ή η συγκέντρωση ραδιενέργειας είναι μικρότερη από τα αντίστοιχα επίπεδα αποδέσμευσης,

β) των εξαιρουμένων ραδιενεργών υλικών, οργάνων και συσκευών και των οποίων η διαδικασία αποδέσμευσης καθορίζεται από την ΕΕΑΕ.

Άρθρο 20

Μεταφορά αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων

1. Η μεταφορά των αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων εντός των συνόρων της χώρας εμπίπτει στο πεδίο μεταφοράς ραδιενεργών υλικών, όπως καθορίζεται με τους Κανονισμούς Ακτινοπροστασίας και τις υπόλοιπες κανονιστικές διατάξεις μεταφοράς επικινδύνων υλικών.
2. Οι αποστολές αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων μεταξύ της Ελλάδας και των λοιπών κρατών μελών της ΕΕ, καθώς και προς και από τρίτες χώρες καθορίζονται στο π.δ. 83/2010 (Α' 147) «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/117/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2006 σχετικά με την επιτήρηση και τον έλεγχο των αποστολών ραδιενεργών αποβλήτων και αναλωμένου πυρηνικού καυσίμου» και στις αναθεωρήσεις αυτού.
3. Η μεταφορά αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων εντός των ορίων της εγκατάστασης διαχείρισης ΑΚΡΑ εγκρίνεται από την ΕΕΑΕ, και περιλαμβάνεται στους όρους της αδειοδότησης της εγκατάστασης.

Άρθρο 21

Αποθήκευση ραδιενεργών αποβλήτων

1. (α) Η αποθήκευση ραδιενεργών υλικών και αποβλήτων δεν συνιστά λύση τελικής διαχείρισης ΑΚΡΑ.
(β) Ο χρόνος αποθήκευσης σε εγκατάσταση προσωρινής αποθήκευσης και διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων καθορίζεται στους όρους αδειοδότησης της εγκατάστασης. Σε κάθε περίπτωση, ο μέγιστος χρόνος αποθήκευσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα εκατό (100) έτη.
(γ) Ραδιενεργά απόβλητα που παράγονται στα πλαίσια μιας πρακτικής ή δραστηριότητας μπορούν να αποθηκεύονται σε χώρο προσωρινής αποθήκευσης ΡΑ εντός της εγκατάστασης όπου παρήχθησαν, εγκεκριμένο από την ΕΕΑΕ, σύμφωνα με τους όρους της άδειας της εγκατάστασης, και για συνολική διάρκεια δέκα (10) ετών, κατά το μέγιστο. Μετά την πάροδο των δέκα (10) ετών τα ραδιενεργά απόβλητα είτε αποδεσμεύονται, εφόσον πληρούνται τα επίπεδα αποδέσμευσης, ή μεταφέρονται σε εγκεκριμένη εγκατάσταση αποθήκευσης και διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων.
2. Τα αναλωθέντα καύσιμα φυλάσσονται, μέχρι την εξαγωγή τους από τη χώρα, σε εγκεκριμένους χώρους της εγκατάστασης, σύμφωνα με τους όρους της άδειας της εγκατάστασης.
3. Στις εγκαταστάσεις ή χώρους προσωρινής αποθήκευσης ΡΑ τα ραδιενεργά απόβλητα παραμένουν για ένα χρονικό διάστημα σύμφωνα με τους όρους της άδειας, με σκοπό είτε την εξαγωγή τους από την χώρα, είτε την απομείωση της ραδιενέργειάς τους, έτσι ώστε ή να είναι ασφαλέστερη η περαιτέρω διαχείρισή τους, ή να είναι δυνατή η τελική τους αποδέσμευση στο περιβάλλον, σύμφωνα με τους Κανονισμούς Ακτινοπροστασίας, είτε τη μεταφορά τους σε εγκεκριμένη εγκατάσταση διαχείρισης. Ο χρόνος παραμονής των ραδιενεργών αποβλήτων στους χώρους αποθήκευσης εγκρίνεται από την ΕΕΑΕ, λαμβανομένων υπόψη παραμέτρων όπως, ενδεικτικά, ο χρόνος ημιζωής τους, η φυσική τους κατάσταση, η μορφή τους, η δυνατότητα μορφοποίησής τους, η προέλευσή τους.

Άρθρο 22

Επεξεργασία ραδιενεργών αποβλήτων

Οι φυσικές, χημικές και βιολογικές μέθοδοι που εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια της επεξεργασίας των ΡΑ, είναι εγκεκριμένες από την ΕΕΑΕ, ως προς την αιτιολόγηση της εφαρμογής τους και τη βελτιστοποίηση των μέτρων ακτινοπροστασίας, λαμβανομένων υπόψη οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων, και περιλαμβάνονται στους όρους αδειοδότησης της εγκατάστασης ή δραστηριότητας. Οι παραπάνω μέθοδοι είναι δυνατόν να αναθεωρούνται, εφόσον προκύψουν νέα στοιχεία σχετικά με την αποτελεσματικότητά τους.

Άρθρο 23

Εκλύσεις ραδιενεργών αποβλήτων

Οι εκλύσεις ραδιενεργών υλικών στο περιβάλλον ή στους φυσικούς αποδέκτες πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους Κανονισμούς Ακτινοπροστασίας και τα κατά περίπτωση εγκεκριμένα από την ΕΕΑΕ όρια εκλύσεων, όπως συμπεριλαμβάνονται στους όρους της άδειας. Κατά τη διαδικασία της έκλυσης ραδιενεργών υλικών στο περιβάλλον ή στους φυσικούς αποδέκτες, τα ραδιενεργά υλικά ελέγχονται ως προς τη ραδιενέργεια και τη ραδιενεργό τους συγκέντρωση τόσο πριν όσο και κατά την διάρκεια της έκλυσης, έτσι ώστε οι αποδεσμευμένες ποσότητες να υπολείπονται των εγκεκριμένων ορίων έκλυσης. Οι προδιαγραφές των οργάνων και του εξοπλισμού που διατίθεται για τον έγκαιρο εντοπισμό τυχόν αποκλίσεων, εγκρίνονται ως προς την καταλληλότητά τους από την ΕΕΑΕ. Ο κάτοχος άδειας της εγκατάστασης υποχρεούται να αναφέρει στην ΕΕΑΕ οποιαδήποτε υπέρβαση των εγκεκριμένων ορίων έκλυσης.

Άρθρο 24

Πυρηνική προστασία ΑΚΡΑ

1. Η πυρηνική προστασία των αναλωθέντων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων που περιέχουν πυρηνικά υλικά, διέπεται από τις διατάξεις του ν. 1636/1986 (Α' 106) «Κύρωση Σύμβασης για τη Φυσική Προστασία Πυρηνικού Υλικού», όπως αυτός τροποποιήθηκε με το ν. 3990/2011 (Α' 159).
2. Η πυρηνική προστασία των ραδιενεργών αποβλήτων, πραγματοποιείται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται:
 - α) η προστασία τους από κλοπή, πυρκαγιά και άλλες φυσικές ή τεχνητές καταστροφές,
 - β) η παρεμπόδιση της πρόσβασης από μη εξουσιοδοτημένα για τη διαχείρισή τους άτομα.

Άρθρο 25

Κυρώσεις

1. Στους φορείς και στα φυσικά πρόσωπα διαχείρισης που παραβαίνουν τις διατάξεις του παρόντος, με πράξη ή παράλειψη, επιβάλλονται αναλόγως οι κυρώσεις που προβλέπονται στον ν. 1650/1986 (Α' 160) και ειδικότερα στο άρθρο 28 αυτού, όπως τροποποιημένο ισχύει με το άρθρο 7 του ν. 4042/2012 (Α' 24), στο άρθρο 29 αυτού και στο άρθρο 30 αυτού, όπως τροποποιημένο ισχύει με το άρθρο 21 του ν. 4014/2011 (Α' 209).
2. Επίσης τυγχάνουν εφαρμογής και τα άρθρα 4, 5 και 8 παρ. 1 του ν. 4042/2012 (Α' 24), καθώς και το άρθρο 46 του ν. 4310/2014 (Α' 258).
3. Οι ως άνω κυρώσεις, επιβάλλονται ανεξάρτητα από τις κυρώσεις που προβλέπονται και σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 26

Αντισταθμιστικά οφέλη

Εφόσον κριθεί απαραίτητο να δημιουργηθεί εθνική εγκατάσταση τελικής διάθεσης ραδιενεργών αποβλήτων σε ορισμένη περιοχή, υποχρεωτικά παρέχονται αντισταθμιστικά οφέλη στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης α' βαθμού της περιοχής αυτής. Τα αντισταθμιστικά οφέλη έχουν κοινωνικό, οικονομικό, αναπτυξιακό, περιβαλλοντικό, πολιτιστικό, ή άλλο χαρακτήρα, ανάλογα με τις ανάγκες της περιοχής και μετά από μελέτη και εκτίμηση των ενδεχόμενων επιπτώσεων, όπως περιγράφονται στα άρθρα 13, 14, 16, 24 και 7 του παρόντος. Οι αρμόδιοι για την διαχείριση των ΑΚΡΑ φορείς συνεργάζονται με τους αρμόδιους φορείς και παράγοντες της τοπικής αυτοδιοίκησης για τη μορφή και το ύψος των αντισταθμιστικών οφελών, τα οποία καθορίζονται με κοινή απόφαση του αρμόδιου για την ΕΕΑΕ υπουργού και των καθ' ύλην αρμόδιων υπουργών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 27

Μεταβατικές διατάξεις

1. Μέχρι την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης του άρθρου 4, παράγραφος 1 και του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 5, παράγραφος 1, η ασφαλής διαχείριση των αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, πραγματοποιείται υπό την εποπτεία της Ε.Ε.Α.Ε., σύμφωνα με την εθνική πολιτική του άρθρου 4 και τις διατάξεις της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αριθμ. 1014 (ΦΟΡ) 94/2512001 «Έγκριση Κανονισμών Ακτινοπροστασίας» (Β' 216/06.03.2001) και λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά κριτήρια ασφάλειας, τις μεθόδους και τις διαδικασίες, που προβλέπονται από τον Διεθνή Οργανισμό Ατομικής Ενέργειας και την Ευρωπαϊκή Ένωση.
2. Οι κάτοχοι άδειας εγκατάστασης ή/και δραστηριοτήτων σχετικών με τη διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων, υποχρεούνται να δηλώσουν στην ΕΕΑΕ τα ραδιενεργά απόβλητα, τα οποία δημιουργήθηκαν από παλαιές ή παρελθοντικές πρακτικές, έργα ή δραστηριότητες και τα οποία δεν επιτρέπεται να αποδεσμευτούν.

Άρθρο 28

Εναρξη Ισχύος

Οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος ισχύουν από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Λευκάδα, 7 Αυγούστου 2013

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ**

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**

**ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ**

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ**